

Yeni Ahit'te Yasa'nın Tekrarı

SEBT GÜNÜ

KONUyla İLGİLİ METİNLER: *Mat. 4:1–11, Yas. 8:3, Elç. 10:34, Gal. 3:1–14, Elç. 7:37, İbr. 10:28–31.*

HATIRLAMA METNİ: “İsa ona şu karşılığı verdi: ‘İnsan yalnız ekmele yaşamaz, Tanrı'nın ağızından çıkan her sözle yaşar’ diye yazılmıştır” (*Matta 4:4*).

Yeni Ahit Eski Ahit'le doludur. Yani, Yeni Ahit'in esinlenmiş yazarları, Eski Ahit'in esinlenmiş yazarlarını yetkili bir kaynak olarak görüp onlardan alıntı yapmışlardır. İsa Kendisi “diye yazılmıştır” (*Mat. 4:4*) dedi. Bu, “Eski Ahit'te yazılmıştır” anlamına gelmektedir ve O, Eski Ahit'teki yazıları kast ederek, “Kutsal Yazılar yerine gelin diye oldu” (*Mar. 14:49*) demiştir. İsa Emmaus yolunda iki öğrenciyle karşılaştığında, onlara Kendisinin Kim olduğunu göstermek için bir mucize gerçekleştirmek yerine “Musa'nın ve bütün peygamberlerin yazılarından başlayarak, Kutsal Yazılar'ın hepsinde kendisiyle ilgili olanları onlara açıkladı” (*Luk. 24:27*).

Yeni Ahit yazarları iddialarını desteklemek, hatta doğrulamak için gerek doğrudan alıntı yaparak, gerekse göndermelerle ya da öykülerden veya peygamberlik sözlerinden bahsederek sürekli olarak Eski Ahit'i kullandılar.

Sıklıkla alıntı yapılan veya atıfta bulunulan kitapların arasında da, (Mezmurlar ve Yeşaya ile birlikte) Yasa'nın Tekrarı kitabı bulunmaktadır. Matta, Markos, Luka, Elçilerin İşleri, Yuhanna, Romalılar, Galatyalılar, 1 ve 2. Korintliler, İbraniler, pastör mektupları ve Vahiy'e kadar hepsi Yasa'nın Tekrarı kitabından alıntı yapar.

Bu hafta bu örneklerden birkaçına bakacağız ve onlardan hangi gerçeği, mevcut gerçeği çıkarabileceğimizi göreceğiz.

*18 Aralık Sebti Gününe hazırlık için bu haftanın konusunu çalışın.

“Diye Yazılmıştır”

Matta 4:1-11 ayetlerini okuyun. İsa çölde Şeytan'ın ayartmalarına nasıl karşılık verdi ve O'nun cevabında buradaki bizler için bulunacak önemli ders nedir?

İsa Şeytan'la çekişmedi ya da tartışmadı. Sadece Allah'ın Sözü olan Kutsal Yazı'dan alıntı yaptı, çünkü “Tanrı'nın sözü diri ve etkilidir, iki ağızlı kılıçtan daha keskindir” (*İbr. 4:12*). Ve her seferinde alıntı yaptığı Söz Yasa'nın Tekrarı kitabındandı. İsa'nın çölde alıntı yapmak için İsraililere çölde verilmiş olan metinleri tercih etmiş olması ne kadar ilginçtir.

İlk ayartıda İsa Yasa'nın Tekrarı 8:3 ayetinden alıntı yaptı. Musa, Rab'bin man vermek de dahil olmak üzere onca yıl boyunca çölde onlara nasıl baktığını kadim İsrail'e anlatıyordu. Bunların hepsi saflaştırma sürecinin bir parçasıydı çünkü Rab onlara manevi dersler öğretmek istiyordu. Bu dersler arasında, “insanın yalnız ekmele yaşamadığını, RAB'bin ağzından çıkan her sözle yaşadığını” öğretmek de vardı. *Tanrı sizi gıdayla doyurmakla kalmadı, O aynı zamanda ruhsal beslenmenizi de sağlıyor. İkincisini almadan sadece ilkini alamazsınız.* İsa ekmele simgesini Yasa'nın Tekrarı kitabıyla bağlantı kurmak, ayrıca Şeytan'a ve onun İsa'ya aşılama çalıştığı şüpheye ders vermek için kullandı.

İkinci ayartıda İsa, Musa'nın halka “Massa'da olduğu gibi, Tanrınız RAB'bi denemeyeceksiniz” diyerek Massa'daki isyanlarını hatırlattığı Yasa'nın Tekrarı 6:16 ayetine gidiyor (*bkz. Çık. 17:1-7*). “Ayartı” sözcüğü “deneme” veya “sınama” manasına gelebilir. Rab onlara bakacak kudrette olduğunu ve bunu istediğini onlara defalarca ve tekrar tekrar göstermişti. Yine de, sıkıntı zamanlarında onlar “Acaba RAB aramızda mı, değil mi?” diye haykırmışlardı (*Çık. 17:7*). İsa, Şeytan'ı azarlamak için işte bu hikâyeden Tanrı Sözü alıntısı yaptı.

Üçüncü ayartıda, Şeytan bu sefer Mesih'in yere kapanıp kendisine tapmasını sağlamaya çalıştı. Bu, onun gerçekte kim olduğunun ve aslında ne istediğinin ne kadar açık ve pervasız bir ifşasıydı! İsa, tartışmak yerine Şeytan'ı azarladı ve yeniden Tanrı Sözü'ne, yani Yasa'nın Tekrarı'na geri döndü. Burada Rab, eğer isyan edip diğer tanrılara tapınırlarsa başlarına ne geleceği konusunda halkı uyarıyordu. “Tanrınız RAB'den korkacaksınız; O'na kulluk edecek[siniz]” (Yas. 6:13). Yani, sadece ve sadece O'na kulluk edeceksiniz.

İsa'nın karakterini daha fazla yansıtmak ve O'nun gibi Şeytan'ın ayartmalarına direnmek için Tanrı Sözü'nü araştırarak kendi yaşamlarımıza daha fazla güç almayı nasıl öğrenebiliriz?

Ayrımcılık Yapmak

Yasa'nın Tekrarı 10. bölümde Musa (yine) İsrail'in tarihini anlatıyordu ve (yine) halkına sadakatli olmayı nasihat etmek için bu hikayeleri kullandı. Ve bu uyarının ortasında başka bir şey söyledi.

Yasa'nın Tekrarı 10:17-19 ayetlerini okuyun. Oradaki insanlara verilen önemli mesaj nedir ve bu mesaj bugün Tanrı'nın kilisesiyle neden alakalıdır?

“Kimseyi kayırmayan” ifadesi, İbranice bir mecazdan tercüme edilmiştir ve kelimenin tam anlamıyla “ayrımcılık yapmayan” anlamına gelir. Bu ifadenin, yargıç veya kralın yargılanan kişinin yüzünü gördüğü ve bu kişinin mevkisine (önemli kişi veya sıradan biri) göre bir karar verdiği hukuksal bir durumdan geldiğine inanılıyor. Burada, Yasa'nın Tekrarı kitabında kastedilen, Rab'bin büyük gücüne ve kudretine rağmen insanlara bu şekilde davranmadığıdır. O, mevkilerine bakmaksızın herkese karşı adildir. Bu gerçek elbette, İsa'nın yaşamında ve O'nun toplumda en hakir görünen kişilere dahi davranış biçiminde ortaya konmuştu.

Elçilerin İşleri 10:34, Romalılar 2:11, Galatyalılar 2:6, Efesliler 6:9, Koloseliler 3:25 ve 1. Petrus 1:17 ayetlerini okuyun. Bu ayetler Yasa'nın Tekrarı 10:17 ayetinden ne şekilde yararlanıyorlar?

Bu bahislerin her birinde koşullar çok farklı olsa da (Efesliler'de Pavlus efendilere kölelerine nasıl davrandıklarına dikkat etmelerini söylüyor; Romalılar'da yine Pavlus, söz konusu kurtuluş ve suçlama olduğunda, Yahudiler ve Uluslardan olanlar arasında hiçbir fark olmadığı gerçeğinden bahsediyor) hepsi Yasa'nın Tekrarı'na ve Tanrı'nın “ayrımcılık yapmadığı” düşüncesine geri dönüyor. Eğer “tanrıların Tanrısı, rablerin Rabbi... ulu, güçlü, heybetli Tanrı” bunu yapmıyorsa, o zaman kesinlikle biz de yapmamalıyız.

Özellikle, Pavlus'un bunu Romalılar kitabındaki kullanımında müjdenin bir ifşasını görebiliriz: Mevki açısından kim olursak olalım, hepimiz aynı düzlem üzerindeyiz. Hepimiz Tanrı'nın kurtarıcı lütfuna muhtaç düşkün varlıklarız. İyi haber şu ki, mevkimiz ne olursa olsun, İsa Mesih'teki kurtuluş hepimize sunulmuştur.

Ne sıklıkla, hatta fark etmeden, “ayrımcılık yapıyorsunuz” ve bu davranışın ne kadar günahlı olduğunu bize neden çarmıh göstermektedir?

Ağaç Üzerine Asılan Herkes Lanetlidir

Galatyalılar 3:1-14 ayetlerini okuyun. Pavlus burada bugün bizimle alakalı olan ne söylüyor ve ne demek istediği açıklamak için Yasa'nın Tekrarı 27:26 ve Yasa'nın Tekrarı 21:22, 23 ayetlerini nasıl kullanıyor?

Ne yazık ki, yasayı, yani On Emir'i tutmamak için bu yasayı bir tür gerekçe olarak kullanmak Hristiyanlıkta yaygındır. Elbette bu sav, sanki diğer dokuzunun aksine bu emrin tutulması bir şekilde Pavlus'un burada bahsettiği yasacılığın bir ifadesiymiş gibi, gerçekten dördüncü emri yerine getirmemek için bir neden olarak kullanılıyor.

Ancak, Pavlus yasaya aykırı konuşmuyordu ve bu metindeki hiçbir şey kesinlikle Sebt Günü emrini çiğnemeyi haklı gösteremez. Anahtar, Pavlus'un "Yasa'nın gereklerini yapmış olmaya güvenenlerin hepsi lanet altındadır" dediği ve ardından Yasa'nın Tekrarı 27:26 ayetinden alıntı yaptığı Galatyalılar 3:10 ayetinde bulunabilir. Mesele yasaya itaat etmek değil, yasanın gereklerini yapmış olmaya güvenmektir. Bizim gibi düşkün varlıklar için imkânsız olmasa da zor bir durum.

Pavlus'un vurgulamak istediği şey, bizim kurtarılmamızın yasanın işleriyle değil, iman aracılığıyla bize verilmiş olan Mesih'in bizim için ölümüyle olmasıdır. Burada vurguladığı şey Mesih'in çarmıhta bizim için yaptığıdır. Pavlus bu konuyu açıklamaya yardımcı olması için tekrar Yasa'nın Tekrarı kitabına, bu sefer 21:23 ayetine başvuruyor. İsa gibi, Pavlus da Eski Ahit'in yetkisini göstererek "diye yazılmıştır" diyor ve sonra da büyük bir suç işleyen, bu nedenle idam edilen ve belki başkaları için caydırıcı olur diye ağaca asılan bir kişiyle ilgili bir metinden alıntılar yapıyor.

Ancak Pavlus bunu Mesih'in bizim yerimize ölmüş olmasının bir simgesi olarak kullanıyor: Mesih yasanın laneti ile yüzleşerek "bizim için lanetlendi," yani öldü. Bu, herkes yasayı ihlal ettiği için, tüm insanların yüzleşeceği lanettir. Ancak, müjdenin iyi haberi şudur: Bizim olması gereken lanet, "bizler vaat edilen Ruh'u imanla alalım diye" çarmıhta O'nun oldu (*Gal. 3:14*).

Ya da Ellen G. White'in dediği gibi: "Mesih'ten başka hiç kimse düşkün insanı yasanın lânetinden kurtararak yeniden Gökle uyumlu hale getiremezdi. Mesih günahın suç yükünü ve utancını Kendi üzerine alacaktı; bu günah kutsal olan Allah'ın gözünde o kadar iğrençti ki, Baba ile Oğlu'nu ayırmalıydı."— Ellen G. White, *Atalar ve Peygamberler*, s. 63.

Yaptığımız tüm yanlışlar için adil bir ceza alırsanız neyle karşı karşıya kalacağınızı düşünün. Fakat siz buna mecbur kalmayasınız diye Mesih hatalarımızın cezasını Kendisi taşıdığına göre, O'nun fedakarlığına nasıl karşılık vermelisiniz?

Senin Gibi Peygamberim

Rab İsrailileri etraflarındaki ulusların uygulamalarına kapılmamaları için defalarca uyarılmıştı. Aksine, onların bu uluslara tanıklık etmeleri gerekiyordu (*Yas. 4:6-8*). Yasa'nın Tekrarı 18:9-14 ayetlerinde Musa, onların "Rab'bin yapanlardan tiksindiği" (*bkz. Yas. 18:12*) bazı uygulamaları hakkında İsrailileri uyarıyor. Ardından, bu konuda onlara "Tanrınız RAB'bin önünde yetkin olun" (*Yas. 18:13*) diyor.

Yasa'nın Tekrarı 18:15-19 ayetlerini okuyun. Musa burada onlara ne diyor? Sonra bunu Elçilerin İşleri 3:22 ve Elçilerin İşleri 7:37 ayetleriyle karşılaştırın. Petrus ve İstefanos Yasa'nın Tekrarı 18:18 ayetini nasıl kullanıyorlar?

Musa, Sina'daki antlaşmaya atıfta bulunarak, İsraililerin Tanrı'nın yasasının vahyi sırasında (*Çık. 20: 18-21*) Musa'nın kendileriyle Tanrı arasında bir arabulucu, bir aracı olarak hareket etmesini nasıl istediklerinden bahsediyor. O sırada Musa onlara, Rab'bin iki kez aralarından Musa gibi bir peygamber çıkaracağına dair söz veriyor (*Yas. 18:15, 18*). Bağlam göz önüne alındığında, burada vurgulanan, diğer şeylerin yanı sıra bu peygamberin Musa gibi halk ve Rab arasında bir aracı olacağı düşüncesidir.

Yüzyıllar sonra hem Petrus hem İstefanos İsa'dan bahsederken bu metinden alıntı yaptılar. Petrus'a göre, İsa "Tanrı'nın... kutsal peygamberlerinin ağzından bildirdiği" (*Elç. 3:21*) peygamberlik sözlerinin yerine gelmesiydi ve bu nedenle önderler O'na ve O'nun söylediklerine itaat etmeliydiler. Yani Petrus, Yahudilerin iyi bildiği bu metni kullanmış ve O'na yaptıkları için tövbe etmeleri gerektiği düşüncesiyle, doğrudan İsa'yla ilişkilendirmişti (*Elç. 3:19*).

Daha sonra, Elçilerin İşleri 7: 37 ayetinde, Petrus'un durumundan farklı bir bağlamda olsa da İstefanos da İsa'yı duyururken bu ünlü vaade atıfta bulunmuş ve onun İsa'ya işaret ettiğini iddia etmişti. İstefanos, Musa'nın tarihteki işleyle ve Yahudilere önderlik edişle İsa'ya delalet ettiğini söylüyordu. Yani, İstefanos da Petrus'un yaptığı gibi halka İsa'nın peygamberlik sözünü yerine getirdiğini ve O'nu dinlemeleri gerektiğini göstermeye çalışıyordu. Kendisine yöneltilen "Musa'ya ve Tanrı'ya karşı küfür dolu sözler" (*Elç. 6:11*) söyleme suçlanmasının aksine, İstefanos İsa'nın Mesih olduğunu ve Tanrı'nın Musa aracılığıyla vaat ettiği peygamberlik sözünün doğrudan tamamlanması olduğunu duyuruyordu.

Bu ayetler bize İsa'nın Kutsal Kitap'ın tamamında ne kadar merkezi olduğunu ve neden tüm Kutsal Kitap anlayışımızın Mesih merkezli olması gerektiğini ne şekilde gösteriyor?

Korkunç Bir Şey

İbraniler kitabı, tüm derinliği ve yüceliği ile birçok yönden, İsa'ya inanan Yahudi imanlılara uzun bir öğüt niteliğindedir. Ve onları yapmaya teşvik ettiği şey şuydu: *Rab'be sadık kalın!*

Bu sadakat, elbette, Tanrı'nın kim olduğuna ve en güçlü şekilde Mesih'in çarmıhında ifade edilmiş olan karakterine ve iyiliğine olan sevgimizden kaynaklanmalıdır. Yine de bazen isyan etmenin korkunç sonuçlarının ne olacağı insanlara hatırlatılmalıdır. Yani, nihayetinde İsa'nın günahlarımızın cezasını ödeyerek bizim için yaptığı şeyi kabul etmezsek, bu cezayı kendimiz ödemek zorunda kalacağımızı hatırlamalıyız. Bu da “ağlayış ve dış gırcıtsı,” ardından da ebedi yok oluş demektir (*Mat. 22:13*).

İbraniler 10:28-31 ayetlerini okuyun. Pavlus ne diyor ve bu nasıl bizim için de geçerlidir?

Pavlus'un Yahudi imanlıları Tanrı'ya sadık kalmaya teşvik etmek için, daha önce Tanrı'ya sadık kalmaları için Yahudi imanlıları teşvik eden Yasa'nın Tekrarı kitabından alıntı yapması ne kadar ilginçtir! Pavlus, ölüm cezasıyla yargılanan kişinin ancak en az iki kişi aleyhine tanıklık ettikten sonra ölümle cezalandırılabilmesi gerçeğine ilişkin Yasa'nın Tekrarı 17:6 ayetinden alıntı yapıyor.

Ancak Pavlus bu alıntıyı bir konuyu vurgulamak için yapıyor. Eğer Eski Antlaşma altında sadakatsizlik bir kişiyi ölüme götürebiliyorsa, şöyle diyor Pavlus: “Allah'ın Oğlu'nu ayak altında çiğneyenin ve onunla kutsal kılındığı antlaşma kanını bayağı sayanın ve inayet Ruh'una hakaret edenin, ne kadar daha kötü bir cezaya lâyık sayılacağını sanırsınız?” (*İbr. 10:29 CAN*). Başka bir deyişle, onlardan daha fazla ışığa ve gerçeğe sahipsiniz ve günahlarınız için Tanrı'nın Oğlu'nun kurban edildiğini biliyorsunuz. Bu yüzden, eğer sadakatini yitirirseniz, siz onlardan daha suçlu olacaksınız.

Pavlus daha sonra savını desteklemek için hemen Yasa'nın Tekrarı'na, bu sefer 32:35 ayetine geri dönüyor. Mesih'te onlara verilenler ve onlar için sağlanan imkâna dair sahip oldukları bilgi dikkate alındığında, “öç benimdir” diyen Rab döneklilikleri ve sadakatsizlikleri için “halkını yargılayacak[tır]” (*İbr. 10:30*). Sonuçta Allah, Yeni Antlaşma Yahudilerinin gördüklerini görmeyenleri, yani Tanrı'nın sevgisinin çarmıhta eksiksiz bir biçimde ifşa edildiğini görmeyen atalarını yargılamıştı. Yani, Pavlus temelde şunu söylüyordu: *Ders alın.*

“RAB kendi halkının hakkını koruyacak[tır]” (Yas. 32:36). Bu yargılanmada tek umudumuz nedir (bkz. Rom. 8:1)?

EK ÇALIŞMA: Eski Ahit'in kendi kendisinden alıntı yapması gibi (bazı peygamberler örneğin Musa'nın beş kitabından alıntılar yapmış veya bunlara atıfta bulunmuşlardır), Yeni Ahit de doğrudan alıntılar, bahisler ve Eski'ye atıflarla doludur. Mezmurlar, Yeşaya ve Yasa'nın Tekrarı en çok alıntı yapılanlar arasındadır. Yeni Ahit yazarları da sıklıkla, İbrani Kutsal Kitabı'nın bilinen en eski Grekçe çevirisi olan ve bazen "Grekçe Eski Ahit" diye tanımlanan Septuaginta'dan alıntı yapıyorlardı. Tevrat veya Tora diye bilinen Kutsal Kitap'ın ilk beş kitabı M.Ö. üçüncü yüzyılda, Eski Ahit'in geri kalanı ise M.Ö. ikinci yüzyılda tercüme edilmişti.

Yeni Ahit'in esinlenmiş yazarlarının Eski Ahit'i nasıl kullandıklarına bakarak, Kutsal Kitap'ın nasıl yorumlanacağı konusunda çok şey öğrenilebilir. Öğrenebileceğimiz ilk derslerden biri de, bugünkü birçok Kutsal Kitap araştırmasının aksine, Yeni Ahit yazarlarının Eski Ahit kitaplarının gerçekliğini veya yetkisini hiçbir şekilde sorgulamadıklarıdır. Örneğin, onların yazılarında Âdem ve Havva'nın varlığı, Düşüş, Tufan, İbrahim'in çağrısı gibi Eski Ahit hikayelerinin tarihselliği hakkında hiçbir şüphe ortaya konmamıştı. Bunları sorgulayan "ilim" yalnızca insan şüpheciligidir ve Yedinci Gün Adventistleri'nin yüreklerinde de zihinlerinde de onun yeri olmamalıdır.

TARTIŞMA SORULARI:

- 1 Yedinci Gün Adventistleri olarak bize verilen tüm ışık göz önünde bulundurulduğunda, bu, bize verilen hakikatlere sadık kalmanın üzerimize yüklediği büyük sorumluluğa dair bize ne öğretmelidir?
- 2 Yasa'nın Tekrarı 18:9-14 ayetlerini tekrar okuyun. "Rab'bin yapanlardan tiksindiği" şeylerin günümüzdeki karşılıkları nelerdir ve onlardan kaçındığımızdan nasıl emin olabiliriz?
- 3 Tüm insanlık içerisinde neden Mesih'in çarmıhtaki ölümünün evrensel geçerliliğini anlayan Hristiyanlar asla "ayrımcılık yapmalıdırlar" (Pazartesi gününün dersine bakın)? Kendi içimizdeki bunu yapma eğilimini nasıl fark edebiliriz (ve içimizde en azından bunu yapma eğiliminin olduğunu inkâr edersek kendimizi kandırmış olmaz mıyız?)? Haç ve haçı önümüzde tutmak, bizi bu yanlış tutumdan nasıl kurtarabilir?